

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การพาณิชย์นาวีหมายถึงการค้าระหว่างประเทศที่ใช้การขนส่งทางทะเลเป็นปัจจัยในการขนส่งสินค้าไปยังจุดหมายปลายทางในระยะเวลาหนึ่ง (อารีย์ พิจิตรกล้าเอี่ยม, 2530) การพาณิชย์นาวีประกอบด้วย ธุรกิจการขนส่งทางเรือ การเดินเรือ ท่าเรือ วิศวกรรมทางเรือ และ นาวาสถาปัตยกรรม กฎหมายทางด้านพาณิชย์นาวีและการประกันภัยทางทะเล นอกจากนี้การพาณิชย์นาวียังเกี่ยวข้องกับบุคคลได้แก่ เจ้าของเรือ เจ้าของสินค้า ตัวแทนขนส่งสินค้า ฯลฯ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางการค้า อุปสงค์ อุปทานของเรือ ความต้องการสนับสนุนในภาครัฐบาลตลอดจนความร่วมมือในภาคเอกชน

การพาณิชย์นาวีมีความสำคัญ ต่อประเทศทั้งในยามปกติและยามสงคราม ในยามปกติการพาณิชย์นาวีเป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพราะในการค้าระหว่างประเทศอาศัยการขนส่งทางทะเลเป็นหลัก ส่วนในยามสงครามการพาณิชย์นาวีเป็นเครื่องมือในการล่าเสียดทานและอาวุธยุทธโปกรณ์ สำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรม สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าการเกษตรและสินค้าแปรรูปการเกษตร ซึ่งเป็นสินค้านำเข้า มีน้ำหนักและใช้เนื้อที่ในการขนส่งมาก การขนส่งสินค้าดังกล่าวโดยทางเรือจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมเพราะค่าขนส่งต่ำกว่าการขนส่งด้วยวิธีอื่น นอกจากสินค้าเกษตรกรรมดังกล่าวแล้ว สินค้าอุตสาหกรรมก็ยังนิยมขนส่งทางเรือเช่นเดียวกัน โดยรวมแล้วประมาณกว่าร้อยละ 95 ของน้ำหนักสินค้าหรือร้อยละ 80 ของมูลค่าสินค้าของไทยใช้การขนส่งทางทะเล

ธุรกิจพาณิชย์นาวีมีลักษณะเช่นเดียวกับธุรกิจประเภทอื่น ๆ คือมีการแข่งขันกันในการดำเนินธุรกิจ ข้อมูลหรือสารสนเทศพาณิชย์นาวีจึงเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งในการประกอบธุรกิจ ธุรกิจจะประสบผลสำเร็จเพียงใดนั้นจำเป็นต้องอาศัยสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย มีปริมาณมากพอและมีความต่อเนื่อง สารสนเทศทางด้านพาณิชย์นาวีสามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และวางแผนด้านการพาณิชย์นาวี(กมล สนธิเกษตริน, 2524) และเพื่อประกอบการตัดสินใจในการทำงาน(Edel, 1981: 59) ดังผลการวิจัยของจินตนา บุญบังการและ

คณะที่ได้ศึกษาถึงความต้องการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบธุรกิจทางพาณิชย์นาวี โดยพบว่าผู้ประกอบการร้อยละ 95 เห็นความจำเป็นในการใช้ข้อมูลข่าวสารและเห็นด้วยที่จะให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางด้านพาณิชย์นาวีขึ้น

จากความสำคัญของสารนิเทศทางด้านพาณิชย์นาวีดังกล่าวข้างต้น ทำให้มีการผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง รายงาน จุลสาร นามานุกรม บรรณานุกรม ฯลฯ เพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปทั้งในการปฏิบัติงาน และเผยแพร่ความรู้วิชาการ เป็นต้น ผู้ที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวี มีทั้งที่เป็นหน่วยงานในภาครัฐบาลและในภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐบาลที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งพิมพ์ด้านนี้ มีทั้งที่เป็นหน่วยงานราชการระดับกระทรวง กรม กอง และรัฐวิสาหกิจ เช่น กระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี กรมเจ้าท่า กองพัฒนาอุตสาหกรรม การท่าเรือแห่งประเทศไทย เป็นต้น นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนพาณิชย์นาวีก็เป็นหน่วยราชการประเภทหนึ่งที่มีการผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีและผลิตเพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน กลุ่มผู้เขียนสิ่งพิมพ์ดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง ทำให้สิ่งพิมพ์มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับที่จะนำไปใช้และการนำไปอ้างอิง (ทรงชัย ไสเสวตวารี, 2533)

สำหรับหน่วยงานในภาคเอกชน มีการผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีในลักษณะของสิ่งพิมพ์หลายประเภทเช่นเดียวกัน สิ่งพิมพ์ที่ผลิตมีทั้งที่แจกเป็นอภินิพนธ์นาการ และผลิตเพื่อจำหน่าย กลุ่มผู้ผลิตอาจเป็นบุคคลทั่วไป สมาคม บริษัท ฯลฯ เช่น บริษัท ปีโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด(มหาชน) สมาคมเจ้าของและตัวแทนเรือกรุงเทพ หอการค้าไทย เป็นต้น วัตถุประสงค์ของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตมีทั้งที่เป็นการเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการทางด้านพาณิชย์นาวี การแสดงผลงานความก้าวหน้าของหน่วยงาน เช่น รายงานประจำปี หรือเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่กิจกรรมของสมาชิก เช่น สิ่งพิมพ์ของสมาคมต่าง ๆ เป็นต้น

แม้ว่าสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีไทยมีการผลิตออกมาหลายประเภท ผลิตกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานทั้งหน่วยงานในภาครัฐบาลและเอกชนและในบางแหล่งที่มีการผลิตสิ่งพิมพ์ได้มีการรวบรวมและให้บริการสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีโดยจัดตั้งเป็นห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลหรือในรูปแบบอื่น ๆ โดยหน่วยงานดังกล่าวมีการจัดทำเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงสิ่งพิมพ์ แต่การผลิตสิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน

ส่งผลให้สิ่งพิมพ์แต่ละชื่อที่ผลิตมีจำนวนการพิมพ์น้อย และไม่แพร่กระจายไปยังหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากนี้แหล่งสารสนเทศที่ทำหน้าที่รวบรวมยังประสบปัญหาในการจัดหาสิ่งพิมพ์ทางด้านนี้ด้วยการใช้สิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยจึงอยู่ในวงจำกัด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิในด้านของผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์ และศึกษาแหล่งสารสนเทศที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยในด้านจำนวน ประเภท และเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ รวมทั้งการให้บริการและปัญหาของแหล่งสารสนเทศ เพื่อที่จะนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในการจัดหาสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในการทราบแหล่งที่ให้บริการ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมการใช้สารสนเทศจากสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. วิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยในด้านของผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์
2. ศึกษาแหล่งสารสนเทศที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยในด้านจำนวน ประเภท และเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ รวมทั้งการให้บริการและปัญหาของแหล่งสารสนเทศ

สมมติฐาน

1. สิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยส่วนใหญ่ผลิตโดยสถาบันการศึกษาของรัฐ มีเนื้อหาทางด้านธุรกิจการขนส่งทางเรือ และเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานการวิจัย
2. แหล่งสารสนเทศที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดเครื่องมือช่วยค้นสิ่งพิมพ์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

ขอบเขตในการวิจัย

1. การวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเป็นรูปเล่ม ครอบคลุมสิ่งพิมพ์ดังนี้คือ หนังสือ (หนังสือทั่วไป และตำรา) หนังสืออ้างอิง(พจนานุกรม คู่มือ นามานุกรม และบรรณานุกรม) สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง(วารสาร รายงานประจำปี และรายงานสถิติ) รายงาน(รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงานการสัมมนา) และจุลสาร

1.2 มีเนื้อหาทางด้านพาณิชยนาวิไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของเนื้อหาที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์

2. เป็นสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย ที่รวบรวมจาก

2.1 บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย ปีพ.ศ. 2524-2533 ของกลุ่มพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 6 เล่ม

2.2 บัตรรายการของแหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูล ที่ทำหน้าที่รวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย แหล่งสารนิเทศที่ศึกษาได้มาจาก

2.2.1 นามสงเคราะห์ส่วนราชการไทย ปีพ.ศ. 2535 ของสำนักนายกรัฐมนตรี และคัดสรรแหล่งสารนิเทศที่คาดว่าจะมีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย ได้แหล่งสารนิเทศที่เป็นหน่วยราชการ จำนวน 27 แห่ง ส่วนแหล่งสารนิเทศที่เป็นหน่วยงานเอกชน ได้รวบรวมจากบัตรรายการของห้องสมุดที่เกี่ยวข้องได้จำนวน 21 แห่ง

2.2.2 สืบรวจข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งสารนิเทศในข้อ 2.2.1 ปรากฏว่ามีแหล่งสารนิเทศที่มีห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลที่ทำหน้าที่รวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย จำนวนทั้งสิ้น 17 แห่ง เป็นหน่วยงานภาครัฐบาล 15 แห่ง และหน่วยงานภาคเอกชน 2 แห่ง ได้แก่

หน่วยงานภาครัฐบาล จำนวน 15 แห่ง ดังนี้

หน่วยงานราชการ จำนวน 9 แห่ง

- กรมเจ้าท่า (ห้องสมุด)
- กรมศุลกากร (ห้องสมุด)

- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ (ห้องสมุด)
- กรมส่งเสริมการส่งออก (ห้องสมุด)
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (ห้องสมุด)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ห้องสมุด)
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี (ห้องสมุด)
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (ห้องสมุด)
- สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (ห้องสมุด)

รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 แห่ง

- การท่าเรือแห่งประเทศไทย (ห้องสมุด)
- ศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย (ห้องสมุด)

สถาบันการศึกษา จำนวน 4 แห่ง

- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - สถาบันพาณิชย์นาวี (ห้องสมุด)
 - คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (ห้องสมุด)
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี (ห้องสมุด)
- ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี (ห้องสมุด)

หน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 2 แห่ง ดังนี้

- สำนักงานดิลกกี แอนด์ กิบบินส์ (ห้องสมุด)
- หอการค้าไทย (ศูนย์ข้อมูล)

3. การศึกษาแหล่งสารสนเทศที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชย์นาวีไทย จะศึกษาจากแหล่งสารสนเทศ 17 แห่ง ตามรายชื่อใน ข้อ 2.2.2 โดยสัมภาษณ์บรรณารักษ์หรือหัวหน้าหน่วยงานของแหล่งสารสนเทศดังกล่าวแห่งละ 1 คน รวมเป็น 17 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวิธีการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาลักษณะของสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยจากเอกสารวารสาร และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 แบบบันทึกสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย ประกอบด้วยข้อมูลบรรณานุกรม ผู้ผลิต ประเภท เนื้อหา และปีที่พิมพ์

2.2 แบบสัมภาษณ์บรรณารักษ์/หัวหน้าหน่วยงานของแหล่งสารนิเทศที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิ ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของแหล่งสารนิเทศ

ตอนที่ 2 การดำเนินงานและการให้บริการสิ่งพิมพ์ของแหล่งสารนิเทศ ทางด้านพาณิชยนาวิ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. การรวบรวมข้อมูล มี 2 ขั้นตอนคือ

3.1 รวบรวมข้อมูลสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย จากบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยปีพ.ศ. 2524-2533 ของกลุ่มพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และจากบัตรรายการในแหล่งสารนิเทศ จำนวน 17 แห่ง ที่มีห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลที่ทำหน้าที่รวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิ โดยใช้แบบบันทึกสิ่งพิมพ์

3.2 รวบรวมข้อมูลแหล่งสารนิเทศ ที่มีการรวบรวมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์บรรณารักษ์/หัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 17 คน

4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกสิ่งพิมพ์และการสัมภาษณ์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

6. อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดหรือศูนย์ข้อมูลในการจัดหาสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย
2. เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในการทราบแหล่งที่ให้บริการสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย
3. ได้บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยเพื่อใช้เป็นคู่มือค้นหาสิ่งพิมพ์ดังกล่าว

คำอธิบายคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทสิ่งพิมพ์ จำแนกสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิเป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หนังสือ จำแนกเป็น
 - หนังสือทั่วไป หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ทั่วไปในด้านพาณิชยนาวิ
 - ตำรา หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนทางด้านพาณิชยนาวิ
2. หนังสืออ้างอิงหมายถึงสิ่งพิมพ์ที่เสนอความรู้และเรื่องราวต่าง ๆ อย่างกระชับรัดเรียบเรียงเป็นระบบ เพื่อใช้ได้สะดวกและรวดเร็ว โดยมีสารบัญญและดรรชนีช่วยค้น ได้แก่
 - พจนานุกรมเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมคำศัพท์ และคำอธิบายทางด้านพาณิชยนาวิ
 - คู่มือ เป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นคู่มือการศึกษา หรือคู่มือปฏิบัติงาน
 - นามานุกรมหรือทำเนียบนามเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อบุคคล หรือหน่วยงานทางด้านพาณิชยนาวิหรือที่เกี่ยวข้อง จัดเรียงตามลำดับอักษร โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ตั้งหน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์

- บรรณานุกรม เป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมรายชื่อหนังสือ วารสารและเอกสารอื่น ๆ เรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่ง หรือตามหัวเรื่อง หรือชื่อเรื่อง หรือตามสาขาวิชา โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์

3. สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่มีการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้ชื่อเรื่องเดียวกันและอาจมีกำหนดออกแน่นอนหรือไม่แน่นอนก็ได้ จำแนกได้เป็น

- วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกสม่ำเสมอ มีกำหนดออกเป็นวาระ เช่น รายเดือน รายสองเดือน รายสามเดือน รายปี เป็นต้น แต่ละฉบับจะมีหมายเลขเรียงลำดับต่อเนื่องกัน พร้อมทั้ง วันเดือนปี ประจำฉบับไว้ด้วย

- รายงานประจำปีหมายถึงสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินการ ของหน่วยงานในรอบปี

- รายงานสถิติหมายถึงสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเฉพาะสถิติทางด้านพาณิชยนาวิหรือสถิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป มีกำหนดออกเป็นรายปี

4. รายงาน จำแนกเป็น

- รายงานวิจัย หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เสนอผลการศึกษาค้นคว้าและวิจัย

- วิทยานิพนธ์ หมายถึง ผลงานการค้นคว้าวิจัยของ นิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยอันเป็นข้อกำหนดตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต และปริญญาตรีบัณฑิต

- รายงานการสัมมนา หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นจากการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่สัมมนา การดำเนินการสัมมนา และสรุปผลการสัมมนา

5. จุลสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่มีความยาวประมาณ 5-50 หน้า มีเนื้อหาจบสมบูรณ์ในเล่ม โดยทั่วไปพิมพ์แจกเป็นอภิธานนาการ เนื้อหาของจุลสารจะแตกต่างกันไป เช่น เป็นบทความทางวิชาการ ระเบียบข้อบังคับ คำแนะนำและประกาศของหน่วยงานหรือโอกาสสำคัญ ฯลฯ

ผู้ผลิต หมายถึง แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทย จำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ ผู้ผลิตที่เป็นหน่วยงานภาครัฐบาล ได้แก่ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และองค์การระหว่างประเทศ และผู้ผลิตที่เป็นหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ สถาบันการศึกษา บริษัท สมาคม สำนักพิมพ์ ซึ่งผู้ผลิตนี้จะผลิตสิ่งพิมพ์ในนามของหน่วยงานหรือในนามบุคคล

เนื้อหา หมายถึง สาขาวิชาของสิ่งพิมพ์ทางด้านพาณิชยนาวิไทยซึ่งแบ่งได้เป็น 6 หมวดใหญ่ ดังนี้ ธุรกิจการขนส่งทางเรือ การเดินเรือ การทำเรือ วิศวกรรมทางเรือและนาวาสถาปัตยกรรม กฎหมายทางด้านพาณิชยนาวิและการประกันภัยทางทะเล